

تروریسم هسته‌ای و راهکارهای مقابله با آن از منظر حقوق بین‌الملل

حامد صالح‌آبادی^۱، علی پور قصاب امیری^۲

^۱ کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان، دامغان، ایران

^۲ استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان، دامغان، ایران

چکیده

نظام بین‌الملل به‌ویژه در دهه‌ی اخیر شاهد تحولات چشمگیری بوده است. مجموعه‌ی این حوادث به‌ویژه بیداری اسلامی که اخیراً در خاورمیانه آغاز گردیده است بیانگر آن است که دوران جدیدی در حال شکل‌گیری است که دیگر امریکا و غرب در آن جایگاه پیشین را نخواهند داشت. تروریسم هسته‌ای جدیدترین و خطرناک‌ترین شکل تروریسم است و به‌رغم آنکه هنوز سایه شوم آن بر سرم انسان‌ها و دولت‌ها سنگینی نمی‌کند، اما احتمال وقوع آن موجب جهانی شده است. اقدامات تروریستی هسته‌ای یا ناظر به استفاده از مواد و تسلیحات هسته‌ای علیه افراد یا دولت‌هاست و یا اینکه متضمن انجام رفتارهای غیرقانونی علیه مواد و تأسیسات هسته‌ای می‌باشد و درهرصورت، مواد رادیواکتیو یا تسلیحات و تأسیسات هسته‌ای، یا موضوع جرم هستند و یا وسیله ارتکاب جرم. به همین دلیل در اسناد بین‌المللی، منظور از تروریسم هسته‌ای صرفاً ارتکاب خشونت هسته‌ای یا تهدید به آن علیه دولت‌ها یا افراد نیست و به مراحل پیش از این اقدام، یعنی تهیه، تصاحب، خرید و فروش، قاچاق و استفاده از مواد رادیواکتیو و تسلیحات هسته‌ای و حتی درخواست کردن آن‌ها نیز اشاره دارد. بر این اساس، به‌واسطه جرم‌انگاری این اعمال مقدماتی در مقایسه با اقدامات تروریستی متضمن خشونت جانی و مالی، یا تهدید به آن، تلاش می‌شود تا تروریست از دستیابی به مواد رادیواکتیو و تسلیحات هسته‌ای ناکام مانده و امنیت هسته‌ای مخدوش نگردد. ما باید بدانیم که بحث انرژی هسته‌ای در مقطع فعلی یک بهانه است و اگر ایران از تمام فعالیت‌های هسته‌ای خود دست بردارد پروژه‌های دیگری برای محدود نمودن جمهوری اسلامی وجود دارد؛ چنانکه در حال حاضر تنها یک ضلع این مثلث شوم به‌طور جدی عملیاتی گردیده و دو ضلع دیگر یعنی محکوم نمودن ایران به دلیل نقض حقوق بشر و حمایت از تروریسم فقط در قالب بیانیه گهگاهی در مجامع بین‌المللی با حمایت قدرت‌های بزرگ مطرح می‌گردد لذا اگر از بحث هسته‌ای بگذریم موضوع حقوق بشر و تروریسم موضوعات دیگری برای فشار بین‌المللی به‌صورت هدایت شده و از کانال شورای امنیت خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: اقدامات تروریستی، تروریسم هسته‌ای، مواد رادیواکتیو، تأسیسات هسته‌ای، امنیت هسته‌ای، کنوانسیون

مبارزه با تروریسم هسته‌ای

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷، صفحات ۲۷۳-۲۵۸